

Basisscholen: Tubbergse Onderwijs Federatie

De presentatie

De school en internet

- A: Wat leerkrachten moeten weten
- B: Wat u uw leerlingen kunt bijbrengen
- C: Didactisch materiaal

A: A Vat

A: Wat leerkrachten moeten weten

Punt 4-2

De risico's van Internet-gebruik

- Sociaal-emotionele risico's
 - Pesten
 - Verslaving
 - Vereenzaming
 - Spelen met eigen identiteit
- Veiligheids-risico's
- Betrouwbaarheidsrisico's

A: Wat leerkrachten moeten weten

Punt 6:

Criteria voor goede kinder-sites

- Het OK!-keurmerk
- Meetbare criteria
- Educatieve en informatieve waarde
- Communicatieve waarde
- Voorbeelden van goede kinder-sites
 - Spelletjesplein
 - Kennisnet
 - <http://wroet.kennisnet.nl> [groep1-3]

A: Wat leerkrachten moeten weten

Punt 5:

1 leerkracht doen bij problemen?

doen bij pesten?
doen bij stalking?
doen bij het ontdekken van kinderporno?
doen als een leerling op een seks-site stuit?
es voor advies en hulp

info verderop

<http://wroet.kennisnet.nl>

C-3: Materiaal - kinderen

- Online cursussen voor kinderen
 - www.familyweb.nl
 - www.webdetective.nl
 - <http://veilig.kennisnet.nl/>
 - <http://web.kennisnet.nl/portal/websitemaker>
- Websites voor kinderen
 - <http://www.tofonderwijs.nl/tofict/onderbouw.htm>
iet op school...onder-midden-bovenbouw

Cursussen voor kinderen

<http://www.planet.nl/planet/show/id=1228150/sc=ce61ee>

www.familyweb.nl

www.webdetective.nl

<http://veilig.kennisnet.nl>

<http://web.kennisnet.nl/portal/websitemaker>

<http://www.tofonderwijs.nl/tofict/onderbouw.htm>

Cursussen voor leerkrachten:

<http://www.planet.nl/planet/show/id=1228156/sc=43d925>

Bedankt voor uw aandacht

Uw school ontvangt een *.pdf bestand met daarin

- de hand-outs
- allerlei tips om na te lezen
- diverse links

De informatie staat op de website van uw school

informatie **"Mijn Leerling Online"**

Informatie over "Mijn Leerling Online"

Voorbeelden van goede kinder-websites over gevoelige onderwerpen.

www.kindertelefoon.nl

Dit is de website van de Kindertelefoon, waar kinderen (vanaf 8 jaar) vragen kunnen stellen. Een paar keer per week is dat zelfs mogelijk via een chat.

www.pestten.net

Deze website behandelt het verschijnsel pesten (tegenover plagen) voor ouders, leerkrachten en kinderen zelf.

www.kindermishandeling.nl

Website over kindermishandeling van het NIZW, met speciale gedeeltes voor verschillende leeftijdsgroepen (8-11 jaar, 11-14 jaar en 14-18 jaar). Voor professionele opvoeders is er ook www.kindermishandeling.info

www.kinderrechtswinkel.nl

Website van de kinder- en jongeren-rechtswinkels, die overal in het land zitten. Via e-mail kunnen kinderen vragen stellen en worden ze eventueel doorverwezen.

www.netdokter.nl

De Netdokter is een vraagbaak voor jongeren van 12 tot 18. Van mondgezondheid tot seks, en van alcohol en drugs tot kopzorgen.

www.jip.org

Jip geeft informatie over verschillende jongeren-onderwerpen, zoals seks, werken, drugs, recht en geld.

www.sexwoordenboek.nl

Deze site van de seksuologe Hilde van der Ploeg is een alfabetisch geordende voorlichtings-site voor pubers en pre-pubers. Zeer compleet en zeer informatief.

www.kankerspoken.nl

Website van het KWF Kankerbestrijding voor kinderen met ouders die kanker hebben, verdeeld in teksten voor kinderen tot 9 jaar, 10-12 jaar en vanaf 13. Er is ook informatie voor ouders, leerkrachten en hulpverleners.

www.zwaarweer.nl

Deze site geeft informatie voor opvoeders en kinderen (pubers) over depressieve gevoelens.

www.dekaterkomtlaten.nl

Deze site geeft informatie voor jongeren over alcohol.

www.drugsinfo.nl

Website van het Trimbos instituut voor ouders en kinderen over drugs.

De risico's van Internet-gebruik

Algemene risico's

Als u uitlegt wat de school doet om hun kinderen te begeleiden, welke regels daarbij gelden en welke afspraken er binnen het team en met de kinderen zijn gemaakt, zal de bezorgdheid van ouders zeker afnemen. Het is goed om te beseffen dat een gebrek aan kennis iemand banger kan maken dan nodig

Juridische risico's

- **Kopen via Internet**

Stel, een kind koopt iets via Internet zonder dat de ouders dat wisten. Kan de koop worden teruggedraaid? ***Een kind onder de 18 jaar kan alleen met toestemming van een ouder (of voogd) contracten sluiten of overeenkomsten aangaan.*** Een aankoop die méér omvat dan een DVD of een pakje kauwgom (iets wat een kind op een bepaalde leeftijd in het algemeen zelfstandig koopt), valt daar ook onder. ***Dus: als er een grote aankoop is gedaan, en de ouders zijn het daar niet mee eens, dan kunnen ze de verkoper schriftelijk laten weten dat ze de aankoop ongedaan willen maken. Vervolgens sturen ze het geleverde product terug en hoeven ze niet te betalen.***

- **Geript worden via een 0900-dialer**

Stel een kind maakt zeer hoge kosten door per ongeluk een 0900-dialer aan te klikken. Dan wordt er een duur 0900-nummer gebeld, waardoor de eigenaar van dat nummer ongemerkt vele tientallen euro's opstrijkt, te incasseren via de telefoonrekening van de ouders. Is daar iets aan te doen?

Een kind dat belt met een telefoon waar zijn ouders rekeninghouder van zijn, maakt kosten die de ouders moeten betalen. Ook al hebben ze daar geen toestemming voor gegeven. Ouders kunnen dan proberen met het telefoonbedrijf te onderhandelen, of ze kunnen clementie te vragen, of een klacht indienen, maar in principe zijn zij verantwoordelijk voor de gemaakte kosten.

- **Geld verdienen via Internet**

Er zijn kinderen die allerlei manieren uitproberen om een extra zakcentje te verdienen met een eigen homepage. En er zijn bedrijven die mensen ronselen die hun e-mail adres uitlenen voor het verzenden van grote hoeveelheden spam (ongevraagde reclame). In principe is dit allemaal niet strafbaar.

Ook laten kinderen zich soms verleiden om betaalde links op hun homepage te plaatsen. Per doorklik krijgen ze dan een paar centen. Die links kunnen echter leiden naar pagina's met onwettig materiaal. ***Dit soort aanbiedingen zit op de grens van het wettelijk toelaatbare.***

- **Hacken**

Hacken is een gevaarlijke vorm van internet-criminaliteit..

Leerlingen beginnen vaak met het inbreken in de accounts van andere leerlingen.

- **Illegaal kopiëren via Internet**

Het uitwisselen van muziek en software gebeurt meestal via de zogenaamde P2P-netwerken, zoals Kazaa, waarbij PC's rechtstreeks met elkaar in verbinding staan, zonder tussenkomst van een server.

Juridisch is deze materie zeer ingewikkeld; veel ingewikkelder dan hier in kort bestek beschreven kan worden. Dus beperken tot de hoofdlijnen.

1. Het downloaden van muziek is niet strafbaar, zo lang het beperkt blijft tot enkele exemplaren voor eigen gebruik. **Downloaden en daarna doorgeven of doorverkopen is dus wel strafbaar.**
2. **Het aanbieden van muziek, zodanig dat die muziek door anderen gedownload kan worden, is strafbaar.**
3. **Het downloaden van software is strafbaar.** niet freeware, shareware, gratis demo's, enzovoorts.
4. **Het thuis kopiëren van software en daarna weggeven of aanbieden via Kazaa etc. is strafbaar.**
5. Heeft een kind de Auteurswet overtreden, op een van de hierboven beschreven manieren, dan geldt het jeugdstrafrecht. Dat houdt in dat **een kind tot 12 jaar niet strafrechtelijk aansprakelijk is voor zijn handelen** en dat kinderen van 12 tot en met 17 gestraft kunnen worden met jeugddetentie, een taakstraf of een boete.

- **Homepage opleuken met materiaal van anderen**

Kinderen maken graag een eigen webpagina of homepage

Het is daarbij eerder regel dan uitzondering dat er teksten en plaatjes gebruikt worden die elders op het Internet zijn gevonden. Het is zó gemakkelijk, en het is zó gebruikelijk, dat het niet in je opkomt dat het niet zou mogen. **Er zijn zelfs hele websites waar kinderen ze als verzameling weer aanbieden. En toch mag het niet. De straffen zijn hetzelfde als hierboven beschreven hierboven**

Let op: ook al komt het meestal niet van een vervolging, het blijft strafbaar. **Daarom kunnen volwassenen onder wier verantwoordelijkheid het kind gehandeld heeft, ook strafbaar zijn** als medeplegers, indien aan de voorwaarden van **medeplegen** is voldaan. Dat kan met name het geval zijn als zo'n volwassene het kind actief heeft geholpen, of aangezet heeft tot het plegen van de inbreuk. **Dit geldt dus ook als het kind tijdens schooltijd de Auteurswet overtreedt.** Wees u dus bewust van de wettelijke grenzen bij het maken van websites. Dat geldt ook voor de homepage van de school of een school-webkrant.

Waarschuwing: de kans dat rechthebbende personen een (civiele) rechtszaak beginnen, is groter dan dat Justitie een (strafrechtelijke) vervolging start. Denk aan grote bedrijven in de muziekindustrie, of uitgevers. Als uw school dat overkomt, zit de school onmiddellijk in de problemen. Er is dan immers juridisch advies nodig, wat altijd geld kost.

- **Discriminatie**

Discrimineren is verboden, ook als dat via het Internet gebeurt. Want ook op 'het leven online' is artikel 1 van de Nederlandse Grondwet van toepassing. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. Ook kinderen die die regel overtreden, kunnen dus worden aangepakt door Justitie.

Sociaal-emotionele risico's

Pesten

Internet veel mogelijkheden om te pesten.

- Overal op forums, prikborden en gastenboeken kun je vrij anoniem berichten plaatsen.
- Een andere manier van online pesten is mensen uitschelden via e-mail, SMS, chat, of MSN.
- De derde en misschien wel vervelendste pestmethode is het online bestellen van producten voor iemand anders.

Vereenzaming

Het is heel goed als een kind via het Internet contacten legt met andere kinderen. Het verbreedt zijn of haar sociale beeld. Het gaat **echter mis wanneer een kind alléén nog maar Internet-vriendjes heeft** en bijna nooit meer buiten speelt of bijna nooit meer met andere kinderen speelt. Op dat moment kun je niet alleen spreken van vereenzaming, maar ook van een verslaving. Het kind is dan afhankelijk geworden van het Internet.

Verslaving

Internet-gebruik bij kinderen is problematisch als het ten koste gaat van andere bezigheden, zoals huiswerk maken, spelen met andere kinderen, interactie met de andere gezinsleden.

Web-sites met porno en/of geweld

Uw leerlingen worden op steeds jongere leeftijd geconfronteerd met seksualiteit. Ook het Internet speelt hierbij een belangrijkere rol. Met een paar muiskliks is tegenwoordig de laatste onthoofding in Irak te zien.

Spelen met de eigen identiteit

Jezelf online anders voordoen dan wie je in werkelijkheid bent, is simpel én spannend. Het is niet te achterhalen of de waarheid wordt gesproken. Negen van de tien keer gaat het goed, maar soms gaat het mis.

Als chattende kinderen elkaar in het echt gaan ontmoeten en een daarvan heeft verwachtingen op basis van de gelogen leeftijd van de ander, kunnen er ongewenste situaties ontstaan.

Veiligheids-risico's

- **techniek** (beschadiging van de PC door virussen etc.);
- **privacy** (het kind geeft gegevens over zichzelf of gezinsleden door aan derden);

Techniek

Virussen, worms, hackers, etc. vormen een reële bedreiging.

Privacy

Om toegang te krijgen tot een website of een Internet-service, moet je soms een formulier invullen met persoonlijke gegevens. Gevaar voor commercieel gebruik of SPAM !

Het beste is om kinderen te verbieden dit soort formulieren in te vullen. Zeker onder schooltijd. Als ze thuis zijn, moeten ze er eerst toestemming voor vragen aan een ouder.

Tip: het enige gegeven dat altijd naar waarheid ingevuld moet worden, omdat je soms anders geen toegang krijgt tot een website of een Internet-service, is het e-mail adres. Want daar wordt meestal het wachtwoord naartoe gestuurd. Leer kinderen dat ze daar een gratis tijdelijk adres voor gebruiken (bijvoorbeeld van Hotmail). Een dergelijk adres kun je gemakkelijk opzeggen of wijzigen. Zo voorkomen ze een hoop spam (ongewenste e-mail reclame).

Waarschuwing 1: nog erger is het natuurlijk wanneer er om creditcard-gegevens wordt gevraagd, zonder dat daar een reële aanleiding voor is. Druk leerlingen op het hart om deze gegevens nooit en te nimmer prijs te geven (vooropgesteld dat ze deze gegevens al weten). En leer ze dat ze nooit zonder toestemming van hun ouders aankopen mogen doen via Internet.

Waarschuwing 2:

Het meest recente verschijnsel waarvoor gewaarschuwd moet worden, heet phishing (spreek uit als 'fishing' = vissen). Het is een zeer doortrapte manier om te vissen naar iemands persoonlijke gegevens. De 'phishers' of vissers sturen uit naam van een gerenommeerde bank, internet-veiling of ander betrouwbaar ogend bedrijf mailtjes met het verzoek om wat persoonlijke gegevens door te geven (naw-gegevens, creditcardnummers, wachtwoorden etc.). Om het verzoek 'echt' te laten lijken, maken de vissers vaak ook nog de website van het bedrijf na, zodat het nog echter lijkt.

Betrouwbaarheids-risico's

Als leerkracht bent u gewend om voortdurend de kwaliteit te beoordelen van de informatie die u onder ogen krijgt. Vaak doet u dat zelfs onbewust, op basis van uw ervaring. U gaat er bijvoorbeeld blindelings vanuit dat de informatie uit een kwaliteitskrant als de NRC betrouwbaarder is dan de informatie uit een roddelblad als de Privé.

Nog lastiger is het wanneer de informatie van het Internet afkomstig is, omdat de meeste kinderen (en zelfs veel volwassenen) niet weten hoe je de kwaliteit daarvan kunt achterhalen.

Feit, mening of vooroordeel?

De betrouwbaarheid van informatie op het Internet is lastig te achterhalen. Het is immers een vrij medium waarop iedereen kan en mag publiceren. Er is geen redactie die de informatie selecteert, beoordeelt en filtert, zoals bij kranten, tijdschriften, radio en televisie. Dat is de reden dat veel informatie gewoon niet klopt.

Wat kan een leerkracht doen bij problemen?

Wat te doen bij pesten?

Wat kunt u doen?

Een van de belangrijkste tips als het gaat om digitaal pesten, is dat kinderen hun eigen wachtwoorden (voor accounts bij MSN maar ook voor accounts op school) zorgvuldig bewaren. Leer kinderen dat inbreken op een account van een ander een strafbaar feit is. Vertel ze ook dat ze niet te snel hun e-mail adres weggeven. Probeer ze ervan te doordringen dat het een privé-gegeven is, net als je adres en je telefoonnummer.

- 1. Probeer de dader op te sporen
- 2. Praat op school over het pestbeleid
- 3. Praat met de ouders

Naar de politie?

Pesten is niet strafbaar, tenzij een kind stelselmatig wordt belaagd. In het laatste geval is er sprake van **stalking** en kunnen ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld

Wat te doen bij stalking?

Wat kunt u doen?

1. Breng de ouders van het kind op de hoogte van het feit dat het kind gestalkt wordt. Overleg met hen over nadere stappen.
2. Wees heel duidelijk en consequent naar de stalker of pester: 'nee' is 'nee'.
3. Een kind mag nooit ingaan op voorstellen of eisen van de stalker.
4. Adviseer de ouders om zoveel mogelijk bewijs te verzamelen van de belaging. Noteer alle contacten en bijzonderheden met datum en omschrijving. Print e-mail berichten en bewaar ze.
5. Verwijs de ouders naar **Mijn Kind Online** voor meer tips, en naar het Forum van **Ouders Online** voor contact met andere (ervaren) ouders.

Naar de politie?

Ouders kunnen aangifte doen van de belaging van hun kind, óf ze kunnen een melding doen. Beide mogelijkheden hebben eigen voor- en nadelen.

Melding - Bij een melding onderneemt de politie geen actie. Er wordt geen proces-verbaal opgemaakt en men gaat niet op zoek naar de dader. Er gebeurt dus verder niets, maar het voordeel is wel dat de politie op de hoogte is. Een melding kan van belang zijn voor eventuele vervolgmeldingen of andere (latere) aangiftes. Tijdens de melding kunt u tegelijkertijd informeren wat de gevolgen zijn van het doen van aangifte.

Aangifte - Bij een aangifte vertellen de ouders wat er gebeurd is (proces verbaal), en wordt de politie gevraagd om actie te ondernemen.

Tip: zowel bij een melding als bij een aangifte zijn er bewijzen nodig. Bewaar dus zoveel mogelijk alle uitingen via e-mail en verzamel logfiles van chat-sessies..

Als ouders meer hulp nodig hebben, verwijs ze dan naar het Bureau Slachtofferhulp

Wat te doen bij het ontdekken van kinderporno?

- Gewone porno is niet strafbaar, maar kinderporno (beelden van seks met minderjarige kinderen) wel. Ook 'virtuele kinderporno' in de vorm van gemanipuleerde beelden is strafbaar. Als u -- of een leerling -- zulk materiaal tegenkomt, dan kunt u dat melden.

Waar kunt u uw melding heensturen?

Er zijn verschillende instanties waar u uw bevindingen kunt melden:

- het Meldpunt Kinderporno [www.meldpunt.org]
- de afdeling Zeden van de politie in uw gemeente
- de misbruik-afdeling van uw provider.

Wat moet u weten voordat u kinderporno meldt?

1. Sinds 1 oktober 2002 is de minimum-leeftijd voor deelname aan pornografie verhoogd van 16 naar 18 jaar. Pornografie waarin kinderen onder de 18 geportretteerd zijn, is dus kinderporno.

2. Het gaat om artikel 240b in het Wetboek van Strafrecht. Strafbaar zijn mensen die "afbeeldingen van een seksuele gedraging, waarbij iemand betrokken is die kennelijk de leeftijd van 18 jaar nog niet

Criteria voor goede kinder-sites

- Het OK!-keurmerk

Voorbeelden van goede kinder-sites

- <http://www.spelletjesplein.nl>
- <http://www.kennisnet.nl>
- <http://wroet.kennisnet.nl>
Visuele zoekmachine van Kennisnet voor de kleintjes (groep 1 t/m 3). Hier zoeken kinderen niet op woorden maar op beelden. Ze krijgen het woordbeeld en horen het gesproken woord erbij.

Wat u uw leerlingen kunt bijbrengen

groep 1-2 [4-6 jaar]

Beveiligingstips voor School:

➤	Zoek leuke kindersites
➤	Blijf in de buurt
➤	Maak uw leerlingen alvast RSI-bestendig

Beveiligingstips voor thuis:

Hier volgen enkele beveiligingstips voor als u met kinderen van 2 tot en met 4 jaar online gaat:

- Laat kinderen van deze leeftijd niet alleen achter de computer.
- Voeg aanvaardbare websites aan uw lijst met [Favorieten](#) toe voor een persoonlijke online omgeving voor uw kinderen.
- Maak gebruik van kindvriendelijke zoekprogramma's of zoekprogramma's met restricties.
- Overweeg het gebruik van filters (zoals [Parental Controls van MSN Premium](#)) als aanvulling op, niet ter vervanging van, uw toezicht.
- Bescherm kinderen tegen aanstootgevende pop-ups met software die dergelijke vensters blokkeert. In de nieuwste versie van [Windows XP](#) en in de [MSN-werkbalk](#) is pop-upblokkering standaard ingebouwd.
- Leer uw kinderen wat privacy is. Als op een website naar een naam wordt gevraagd, leg dan uit dat het verstandiger is een bijnaam te gebruiken in plaats van een echte naam zodat geen persoonlijke informatie wordt vrijgegeven.
- Iedereen in het gezin dient jonge kinderen het goede voorbeeld te geven wanneer zij gebruikmaken van internet.

groep 3-4-5 [6-9 jaar]

Beveiligingstips voor school:

➤	Leer uw leerlingen stap voor stap te surfen op het web
➤	Bouw wederzijds vertrouwen op
➤	Verbieden mag: hanteer duidelijke regels
➤	Laat uw leerlingen geen spelletjes of plaatjes downloaden zonder uw toestemming
➤	Wees erbij als uw leerlingen 'vrij' mogen surfen
➤	Zorg dat uw leerlingen nooit persoonlijke informatie prijsgeven
➤	Zorg dat uw leerlingen geen namen, telefoonnummers en adressen op een homepage zetten
➤	Leer uw leerlingen om altijd een nickname (nepnaam) te gebruiken

Beveiligingstips voor thuis

Hier volgen enkele beveiligingstips voor als u met kinderen **van 5 en 6 jaar** online gaat:

- Voeg aanvaardbare websites aan uw lijst met [Favorieten](#) toe voor een persoonlijke online omgeving voor uw kinderen.
- Gebruik kindvriendelijke zoekprogramma's (zoals [MSN Kids Search](#)) of zoekprogramma's met restricties.
- Plaats computers die verbinding hebben met internet in een open ruimte, waar u goed kunt zien wat uw kinderen allemaal doen.
- Overweeg het gebruik van filters (zoals [Parental Controls van MSN Premium](#)) als aanvulling op, niet ter vervanging van, uw toezicht.
- Gebruik software die pop-ups blokkeert om uw kinderen te beschermen tegen aanstootgevende pop-ups. Deze software wordt geleverd bij [de recentste versie van Windows XP](#) en de [MSN-werkbalk](#).
- Leer uw kinderen wat privacy is. Laat ze nooit informatie over zichzelf of hun familie geven als ze online zijn.
- Laat uw kinderen op deze leeftijd nog niet gebruikmaken van expresberichten, e-mail, chatrooms of berichtenforums.
- Laat uw kinderen het u vertellen als ze zich onprettig of bedreigd voelen door iets of iemand op het internet. Blijf kalm en herinner uw kinderen eraan dat het helemaal niet erg is als ze u ergens op wijzen. Prijs hun gedrag en moedig ze aan om de volgende keer dat zo iets gebeurt weer bij u te komen. Lees meer over hoe u kunt omgaan met [online kinderlokken](#) en [cyberbully's](#).

Beveiligingstips voor thuis

Hier volgen enkele beveiligingstips voor als u met kinderen **van 7 en 8 jaar** online gaat:

- Maak samen met uw kinderen een lijst met [huisregels voor internetgebruik](#).
- Moedig uw kinderen aan om alleen sites te bezoeken die u hebt goedgekeurd.
- Plaats computers die verbinding hebben met internet in een open ruimte, waar u goed kunt zien wat uw kinderen allemaal doen.
- Overweeg het gebruik van filters (zoals [Parental Controls van MSN Premium](#)) als aanvulling op, niet ter vervanging van, uw supervisie.
- Maak gebruik van kindervriendelijke zoekprogramma's of zoekprogramma's met restricties.
- Geef uw kind geen eigen e-mailaccount, maar maak liever een gedeelde e-mailaccount voor het hele gezin.
- Leer uw kinderen dat ze u hulp moeten vragen alvorens informatie vrij te geven via e-mail, [chatrooms](#), berichtenforums, registratieforums en persoonlijke profielen.
- Leer uw kinderen dat ze alleen met uw toestemming software, muziek of bestanden mogen downloaden.
- Gebruik [e-mailfilters](#) om berichten te blokkeren die afkomstig zijn van bepaalde personen of bepaalde

woorden of zinsneden bevatten.

- Laat uw kinderen op deze leeftijd niet gebruikmaken van expresberichten.
- Laat uw kinderen alleen gecontroleerde chatrooms en berichtenforums gebruiken op gerenommeerde kindersites.
- Praat met uw kinderen over hun online vrienden en activiteiten zoals u dat ook zou doen over hun andere activiteiten in de echte wereld waar ze ook nieuwe mensen zullen ontmoeten.
- Praat met uw kinderen over gezonde seksualiteit, aangezien kinderen online gemakkelijk in aanraking kunnen komen met erotiek of porno.

groep 6-7-8 [9-13 jaar]

Beveiligingstips voor School:

➤	Tofonderwijs: Leerlingen dienen zich te houden aan het internet-protocol.
➤	Maak duidelijke afspraken wat er wel en niet mag op Internet
➤	Help ouders bij de Internet-opvoeding van hun kind..

Beveiligingstips voor thuis:

Hier volgen enkele beveiligingstips voor wanneer u 9-12-jarigen online begeleidt:

- Maak samen met uw kinderen een lijst met [huisregels voor internetgebruik](#).
- Plaats computers die verbinding hebben met internet in een open ruimte en niet in de slaapkamers van de kinderen.
- Overweeg het gebruik van filters (zoals [Parental Controls van MSN Premium](#)) als aanvulling op, niet ter vervanging van, uw supervisie.
- Praat met uw kinderen over hun online vrienden en activiteiten zoals u dat ook zou doen over hun andere activiteiten.
- Druk uw kinderen op het hart nooit af te spreken met een online vriend.
- Laat uw kinderen alleen gebruik maken van gecontroleerde chatrooms op gerenommeerde websites voor kinderen.
- Leer uw kinderen om nooit persoonlijke informatie vrij te geven via e-mail, chatrooms, expresberichten, registratieformulieren, persoonlijke profielen en online prijsvragen.
- Leer uw kinderen dat ze zonder uw toestemming geen programma's mogen downloaden. Ze kunnen per ongeluk spyware of een computervirus downloaden. Leer uw kinderen ook dat copyrightwetten kunnen worden overtreden door het delen van bestanden of het van internet afhalen van tekst, afbeeldingen en illustraties.
- Geef uw kind een beperkte [gebruikersaccount](#) (Engelstalig) zodat uw kind niet deelneemt aan activiteiten zonder dat u het weet.
- Laat uw kinderen het u vertellen als ze zich onprettig of bedreigd voelen door iets of iemand op internet. Blijf kalm en herinner uw kinderen eraan dat het helemaal niet erg is als ze u ergens op wijzen. Prijs hun gedrag en moedig ze aan om de volgende keer dat zo iets gebeurt weer bij u te komen. Lees meer over hoe u kunt omgaan met [on line kinderlokken](#) en [webpesterijen](#).
- Praat met uw kinderen over online porno en wijs ze op goede sites over gezondheid en seksualiteit.
- Sta erop dat u toegang heeft tot de e-mail- en expresberichtenaccount van uw kinderen om u ervan te verzekeren dat ze niet met vreemden 'praten'.
- Praat met uw kinderen over verantwoordelijk en netjes online gedrag. Ze moeten internet niet gebruiken voor het verspreiden van roddels, voor pesterijen of voor bedreigingen naar anderen toe.

Didactisch materiaal - leerkrachten

- **Powerpointspelletje : “veilig internet”**
http://www.planet.nl/upload/1964329_8482_1133426266003-internet_veilig.ppt

Lessuggesties (veilig) Internet

- Lessuggestie 1: Raad de onbekende op MSN Messenger
- Lessuggestie 2: Pesten of plagen?
- Lessuggestie 3: Maak een veilig profiel op Internet
- Lessuggestie 4: Waarden en normen op Internet
- Lessuggestie 5: Google voor Kids
- Lessuggestie 6: Veilig e-mailen

Literatuur voor leerkrachten

- www.mijnleerlingonline.nl [kpn-planet]
- www.mijnkindonline.nl [kpn-planet]

Websites voor leerkrachten

- <http://www.digibewust.nl>
- <http://ouders.veilig.kennisnet.nl>
- www.microsoft.com/netherlands/thuisgebruikers/beveiliging/children/default.msp
- <http://www.meldpunt.org> meldpunt kinderporno
- <http://www.slachtofferhulp.nl> bureau slachtofferhulp
- <http://www.politie.nl>

Didactisch materiaal - kinderen

Online cursussen voor kinderen

- www.familyweb.nl
- www.webdetective.nl
- <http://veilig.kennisnet.nl>
- <http://web.kennisnet.nl/portal/websitemaker>
Websitemaker voor kinderen van Kennisnet
- <http://www.tofonderwijs.nl/tofict>
ict op school...onder-midden-bovenbouw